

[Vilhelm Rasmussen.]

Minister vil udarbejde en saadan Række Vejledninger, i hvilke det bliver Førstehaandsarbejdet, der bliver sat i Højsædet i Skolen, og hvor man fra sagkyndig Side for de forskellige Virksomheder viser de Veje, man kan gaa.

Dernæst vil jeg gerne gøre et Par Bemærkninger om Statens Lærerhøjskole. Jeg vil takke den højtærede Minister for det noget rundeligere Budget, som Ministeren i Aar har foreslaaet; det gør det muligt, at Statens Lærerhøjskole igen kan faa en lille Fremgang i sine Elevers Tal. Men der er et Par særlige Kursus, for hvilke jeg gerne vilde lægge et godt Ord ind.

Det er bekendt for alle her i dette høje Ting, at der desværre gaar et overordentlig stort Antal unge Mænd og Kvinder ledige, ude af Stand til at benytte den Uddannelse, de har faaet paa Seminariet. Nu mener jeg, at man forholdsvis billigt vilde være i Stand til at komme disse unge Mennesker til Hjælp ved at benytte Statens Lærerhøjskole mere effektivt, end det sker. Hvis ærede Medlemmer, eller blot det højtærede Finansudvalg, en Gang vilde besøge Statens Lærerhøjskole, vil jeg kunne vise dem, at hele Formiddagen er saa omtrent Huset fuldkommen tomt; næsten hele Formiddagen indtil Kl. 2 staar omtrent alle Auditorier ledige, Undervisningen begynder egentlig ikke effektivt før Kl. 4, men til Dels Kl. 2. Samtidig gaar der flere Hundrede unge Lærere og Lærerinder, der ikke kan komme til at arbejde i deres Kald. Saa ræsonnerer jeg saaledes, at det vilde være af den allerstørste Betydning for Samfundet, naar vi ser frem i Tiden, om disse unge Mennesker benyttede den ledige Tid til at fortsætte deres Uddannelse til deres fremtidige Kald. Og dette kan let ske. Ad to Veje: for det første ved, at man udvider Adgangen til Statens Lærerhøjskole for de Lærere, der er i Virksomhed; det betyder nemlig, at der bliver Brug for flere Vikarer, og paa den Maade hjælper man nogle i Virksomhed, og hvis man saa desuden vilde lave et Kursus for et Antal af, skal vi sige, 100 unge ubeskæftigede Lærere og Lærerinder, vilde man allerede have hjulpet 200, maaske flere Hundrede af disse unge Mennesker, og Samfundet havde den Fordel af det, at disse 100 unge, som fik et saadant fjerde Aars Seminariekursus, derved fik en ganske særlig god Uddannelse til deres fremtidige Gerning. Lad os saa se, hvilket svimlende Beløb dette koster. Hvis vi tænker os oprettet 4 Hold med 25 Elever paa hvert Hold, vil det rundt regnet med Sti-

pendier og Undervisning og alt andet koste ca. 125 000 Kr. Ser jeg paa Landbohøjskolen, hvor et relativt begrænset Antal af unge Mennesker forbereder sig til Dyrlegergerningen, til Landmaalervirksomhed, til Landbrugsvirksomhed, til Virksomhed som Forstmænd — og Forstvæsenet giver jo for Statens Vedkommende et Underskud paa ca. 1 Mill. Kr. om Aaret —, saa koster dette forholdsvis beskedne Antal unge Mennesker paa Budgettet 2 329 517 Kr.; af dem gaar til den egentlige Undervisning 1 174 395 Kr. Saa spørger jeg: Er det nu alligevel ikke den danske Folkeskole, der lægger den første Grund til Dygtigheden paa alle de her nævnte Omraader, Dyrlægens, Forstmandens, Landbrugerens, Havebrugerens? Og vil det saa ikke være vel anvendte Penge, hvis man, saa længe der er den store Arbejdsløshed blandt Lærerne, benytter ca. 125 000 Kr. om Aaret til at give ca. 100 unge Mennesker en ekstraordinær Adgang til Statens Lærerhøjskole? Jeg beder den højtærede Minister, hvis store Interesse for denne Sag jeg kender, tage den op til velvillig Overvejelse.

Men der er et andet Kursus, som jeg ogsaa meget gerne vilde have oprettet. Alle Erfaringer viser, at det er i allerhøjeste Grad gavnligt for Børn, at de i de tidlige Barneaar, fra de er 3 Aar til den skolepligtige Alder, gaar i en god Børnehave, hvis ikke Hjemmets Kaar er gode — det betyder ikke, at de er rige. Nu har jo alle i Anledning af Kronborg-Kongressen lagt Mærke til, at den berømte italienske Pædagog Dr. Montessori har udtænkt en særlig fortræffelig Form for Børnehaver foruden den gamle velkendte Frøbelske. Men for at der kan blive oprettet gode Børnehaver, ikke Fuskbørnehaver, men nogle, der virkelig er gode, bør man i Tide uddanne et tilstrækkeligt Antal af virkelig dygtige Frøkenner for Børnehaverne, og det er da mit Ønske, at man vilde stille saadanne Midler til Raadighed for Statens Lærerhøjskole, at den kunde uddanne et Antal hvert Aar, som ikke er fanatisk begejstrede enten for Frøbel eller for Montessori eller for en anden begrænset Form af Børnehave, men som kender alle Sider, alle Muligheder, saaledes at de staar overlegne overfor deres Opgave og ved enhver Lejlighed er i Stand til at anvende netop den Fremgangsmaade, der er den rigtige. Det er en Opgave, som jeg er sikker paa, at Kvinderne vil være i særlig høj Grad interesserede for; og jeg lægger, saa godt som jeg kan det, mit Ord i Vægtsskaalen for, at der gøres et begyndende Arbejde i denne Retning her i Landet.